

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Информация за дружеството

"Северкооп-Гъмза Холдинг" АД (Дружеството или Холдингът) е акционерно дружество, регистрирано в Република България по фирмено дело 13486 от 1996 г. на Софийски градски съд със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. "Симеоновско шосе" N 853 вх. А, ет. 4, офис 9.

Първоначално Дружеството е учредено като приватизационен фонд по Закона за приватизационните фондове с наименование Приватизационен фонд "Северкооп-Гъмза" АД.

През 1998 година в съответствие с изискванията на чл. 223 от Търговския закон и § 4 от ПЗР на Закона за приватизационните фондове дружеството преурежда дейността си като холдинг.

Дейността на Дружеството не е обвързана със срок или друго прекратително условие. Основният предмет на дейност на Дружеството е: Придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; Финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; Предоставяне на заеми на дружества, в които Холдингът има пряко участие или ги контролира; Извършване на всяка друга дейност, незабранена от закона.

Към датата на настоящия междинен финансов отчет капиталът на "Северкооп-Гъмза Холдинг" АД е в размер на 10 695 596,00 лева, разпределен в 5 347 798 броя поименни акции с номинал 2 (два) лева.

На 18.09.2018 г. в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на Дружеството, реализирано чрез публично предлагане на 2 673 899 бр. нови обикновени, поименни, безналични акции с право на глас. Номиналната стойност на всяка една от новите акции е 2,00 лв./акция и емисионна стойност 4,00 лв./акция. В резултат от това увеличение основния капитал на дружеството е увеличен от 5 347 798,00 лева на 10 695 596,00 лв.

Всички акции на Дружеството се търгуват на платформата на Българска фондова борса АД, гр. София.

Дружеството е с едностепенна система на управление със Съвет на директорите, който към 30 септември 2023 г. е в състав: Явор Венциславов Ангелов, Десислава Будьонова Чакърлова и Ивайла Бисерова Чонгова.

Дружеството се представлява от изпълнителния директор Явор Ангелов.

Към 30 септември 2023 г. одитния комитет има следния състав:

Йонета Миленкова - Председател, Глория Рашкова – Член.

Акционери, притежаващи над 5 % от капитала на Дружеството към 30 септември 2023 г., са:

Селена Холдинг АД   14.99 %

Зем Инвест ЕООД   18.39 %

2. Описание на приложимата счетоводна политика

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

30 септември 2023 г.

Индивидуалният междинен финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия междинен финансов отчет.

Този междинен финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Изменения и разяснения към МСФО, които влизат в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2023 г

Изменения и разяснения, които влизат в сила от 01.01.2023 г.

Към датата на този годишен финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които не са влезли в сила или са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не се прилагат от Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС.

3.2. Приложима мерна база

Настоящият индивидуален междинен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви до тяхната справедлива стойност към края на отчетния период, доколкото това се изисква от съответните счетоводни стандарти и тази стойност може да бъде достоверно установена. Всички подобни отклонения от принципа на историческата цена са посочени при оповестяване на счетоводната политика на съответните места по-нататък.

4. Значими счетоводни политики

4.1. Общи приложения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този междинен финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към междинния финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения междинен финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на междинния финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута на Дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано. Това е българският лев, който съгласно местното законодателство е с фиксиран курс към еврото при съотношение 1 евро = 1.95583 лв. БНБ определя обменните курсове на българския лев към другите чуждестранни валути използвайки курса на еврото към съответната валута на международните пазари. При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или събитието. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за всеки работен ден. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителния обменен курс на БНБ към датата на финансовия отчет. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на възникването им. Валутата на представяне във финансовите отчети на Дружеството също е българският лев.

4.4. Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни наемни възнаграждения, цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

4.5. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние

4.5.1. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи са оценени по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислената амортизация и евентуалните обезценки. Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се

изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Последващите разходи, които водят до подобрене в състоянието на актива над първоначално оценената стандартна ефективност или до увеличаване на бъдещите икономически изгоди, се капитализират в стойността на актива. Всички други последващи разходи се признават текущо в периода, в който са направени. Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тази стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от тази група се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно към "Други приходи от дейността" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.5.2. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелства, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи икономически изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно към "други приходи от дейността" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.5.3. Амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи

Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи се начисляват на линейна база за срока на полезен живот на съответните активи. Амортизирането на активите започва от месеца, следващ месеца на придобиването на актива или въвеждането му в експлоатация. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- компютри, компютърно оборудване и софтуер -2 г.
- превозни средства- 4 г.
- стопански инвентар и други -7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални и нематериални активи се преглеждат от ръководството на Дружеството в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

4.5.4. Лизинги

Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва актива през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

За да определи диференциалния лихвен процент, Дружеството:

- използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране; или
- използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Дружеството и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.
- Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от

лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Отчитаните лизингови договори на Дружеството са краткосрочни (със срок до 1 година). Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в договора за наем на имоти в Дружеството. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на Дружеството. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от Дружеството, а не от съответния лизингодател.

4.5.5. Дългосрочни инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Дружеството отчита счетоводно една инвестиция като инвестиция в дъщерно дружество, когато упражнява контрол. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния междинен финансов отчет на Дружеството, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Асоциирано предприятие е предприятие, в което инвеститорът упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно, нито смесено предприятие на инвеститора. Значителното влияние се изразява в правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната дейност на предприятието, в което е инвестирано, но не и контрол върху тази дейност. Обикновено значително влияние се упражнява, когато инвеститорът притежава 20 или повече процента от гласовете в предприятието, в което е инвестирано.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се прилага "датата на сключване" на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола или значителното влияние върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции.

Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя на ред "Печалба от продажба на дъщерни дружества" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции се признават като текущи приходи и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход към статията "Финансови приходи и разходи".

4.5.6. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и депозитите в банки. Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, на паричните средства, деноминирани в чуждестранна валута- по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2022 г.

За целите на съставянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по предоставени кредити на дъщерно дружество се включват като постъпления за инвестиционна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва- и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период.

4.5.7. Акционерен капитал

Акционерният капитал се представя по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

4.5.8. Резерви и неразпределена печалба

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Другите резерви на Дружеството включват законов и допълнителен резерв, които се образуват от разпределяне на финансовите му резултати за съответния период, след облагането им с данък върху печалбата. Резервите на Дружеството могат да се използват само с решение на Общото събрание на акционерите, съгласно Търговския закон и Устава на дружеството.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби от минали години.

4.5.9. Задължения към наети лица

Платен годишен отпуск

Съгласно Кодекса на труда правото на ползване на определения полагаем годишен отпуск се запазва и в случаите, когато не е използван в годината, за която се отнася. В съответствие с МСС 19 "Доходи на наети лица" разхода за отпуски се начислява като разход и се признава като задължение към служителите в годината, за която се отнася.

Дефинирани доходи при пенсиониране

В съответствие с изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, холдингът му изплаща обезщетение в

двукратен размер на brutното трудово възнаграждение, ако натрупаният трудовия стаж в дружеството е по-малък от десет години, или в шесткратен размер на brutното трудово възнаграждение, при натрупан трудов стаж в дружеството над десет последователни години.

Поради това, че няма достатъчно данни за надеждно определяне на размера на дължимите обезщетения, както и поради очакваните промени в нормативната уредба, в този междинен финансов отчет не е начислено задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране.

4.5.10. Приходи

Основните приходи, които Дружеството генерира са свързани с покупко – продажба на вземания, финансови активи и дъщерни дружества, както и покупко – продажба на имоти.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

4.5.11. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с предоставени заеми на други Дружества и договори за цесия. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.5.12. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.5.13. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.6. Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство за 2023 г. дружествата дължат корпоративен подоходен данък (данък от печалбата) в размер на 10 % върху облагаемата печалба, като за 2022 г. той също е бил 10 %. За 2023 г. данъчната ставка се запазва на 10%.

Дружеството прилага балансовия метод на задълженията за отчитане на временните данъчни разлики, при който временните данъчни разлики се установяват чрез сравняване на преносната стойност с данъчната основа на активите и пасивите. Установените отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират и данъчният ефект се изчислява чрез прилагане на данъчната ставка, която се очаква да бъде приложена при тяхното обратно проявление в бъдеще. Отсрочените данъчни задължения се признават при всички случаи на възникване, а отсрочените данъчни активи, само до степента, до която ръководството счита, че е сигурно, че Дружеството ще реализира печалба, за да използва данъчния актив.

4.7. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на Дружеството и текущо задължение към собствениците на акционерния капитал в периода, в който е възникнало правото за получаване.

През текущия период не е вземано решение за разпределение на дивидент.

4.8. Доход на акция

Доходът на една акция се изчислява на основата на нетната печалба за периода и среднопретегления брой на обикновените поименни акции на Дружеството.

4.9. Финансови инструменти

4.9.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.9.2. Класификация и първоначално оценяване на финансовите активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или

загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи с изключение на обезценката на търговските и други вземания, която се представя на ред „Печалби / (Загуби) от обезценка, нетно“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.9.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и регистрирани на борсата облигации.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на

договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Тази категория съдържа също така инвестиции в капиталови инструменти. Дружеството отчита тези инвестиции по справедлива стойност през печалбата или загубата и не е направила неотменим избор да ги отчита по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

4.9.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9, използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби.

Инструментите, които попадат в обхвата на изискванията за обезценка, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания.

Дружеството начислява обезценка на търговските и други вземания, които не са обезпечени със залог на акции. Като индикатори за потенциална обезценка на търговските вземания Дружеството счита настъпили значителни финансови затруднения на дебитора, вероятността дебиторът да встъпи в процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажименти от страна на контрагента и забава на плащанията и степента на обслужването им.

Съгласно изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, следва да се използва повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39. Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания. Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента. При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

Нито един от финансовите активи на Дружеството не попада в третата категория.

Обезценката се представя в счетоводния баланс като намаление на отчетната стойност на вземанията, а разходите от обезценката и приходите от върнати обезценки се представят в отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалби и загуби от обезценка, нетно“.

4.9.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват получени заеми – банкови и облигационни, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.10. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 256.

4.11. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение **Несигурност на счетоводни приблизителни оценки**.

4.11.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.11.2. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и капитала на Дружеството.

4.12. Несигурност на счетоводни приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2022 г.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е

4.12.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи възстановимата стойност, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.12.2. Измерване на очаквани кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

За Търговски и други вземания Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

В резултат на това всички краткосрочни вземания, възникнали или предоговорени в рамките на една календарната година Дружеството обезценява с 1% стойностите им, поради текущия им характер и наличието на нисък кредитен риск.

Краткосрочните вземания от свързани лица Дружеството обезценява с 2%, поради наличието на свързаност между Дружеството и неговите дебитори и факта, че имат значителна зависимост едно от друго и малко по – висок кредитен риск.

С 2% се обезценяват и вземания с леко завишен риск от невъзможност да постъпят по сметките на дружеството изцяло или частично паричните потоци, възникнали в резултат от погасяването им, както и невъзможността от уреждането им чрез прихващане на насрещни вземания и задължения между контрагентите и Дружеството.

С 5% обезценка Дружеството обезценява всички дългосрочни вземания или такива на които им е изтекла давността или не са били погасени в срок. Причината за това е значително по –

високия кредитен риск и занижените очаквания за входящите парични потоци от тези контрагенти.

4.12.3. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар). При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5. Приходи и разходи от операции с финансови активи

	09.2023	09.2022
	хил.лв.	хил.лв.
Печалба от продажба на ФА	210	53
Приходи от лихви	1 162	1 197
Приходи от дивиденди	-	-
Приходи от операции с инвестиции	1372	1250
Печалба от продажба на дъщерно дружество	294	33
Разходи за лихви	(1208)	(1 387)
Загуба от продажба на ФА	(25)	(1)
Разходи от операции с инвестиции	(1233)	(1 388)
Други финансови разходи	(13)	(17)
Резултат от финансова дейност	420	(123)

6. Печалба/(Загуба) от обезценка и печалба от промяна в справедлива стойност, нетно

	09.2023	09.2022
	хил.лв.	хил.лв.
Признаване на очаквани кредитни загуби на вземания съгл. МСФО 9	(59)	(71)
Възстановяване на очаквани кредитни загуби на вземания	163	95
(Загуба)/Печалба от очаквани кредитни загуби	104	24
Печалба от промяна в справедлива стойност на финансови инструменти	1 665	577
Загуба от промяна в справедлива стойност на финансови инструменти	(275)	(134)
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	1 390	443
ОБЩО	1 494	467

7. Друг всеобхватен доход

През периода в Дружеството няма реализиран друг всеобхватен доход, който да окаже влияние върху собствения капитал.

8. Разходи за външни услуги

	09.2023	09.2022
	хил.лв.	хил.лв.
Застраховки	(49)	(116)
Такса банка довереник	(30)	-
Наем	(16)	(15)

Одиторски и юридически услуги	(25)	(24)
Такса КФН	(1)	(6)
Такса БФБ	(6)	(5)
Такса ЦД и Сервиз Финансови Пазари	(20)	(4)
Ремонт	-	(5)
Други	(20)	(7)
ОБЩО	(167)	(182)

9. Разходи за персонал

	09.2023	09.2022
	хил.лв.	хил.лв.
Разходи за заплати	(65)	(53)
Разходи за осигурителни вноски	(7)	(5)
ОБЩО	(72)	(58)

10. Доход на една акции

	09.2023	09.2022
Финансов резултат в лева	1 674 736.90	104 502.90
Средно-претеглен брой акции	5 347 798	5 347 798
Доход на една акция	0,31	0,02

11. Инвестиции в дъщерни предприятия

Наименование на дъщерното дружество	2023 г.			2022 г.		
	% на участието	Брой акции	Стойност в хил.лв.	% на участието	Брой акции	Стойност в хил.лв.
Устрем Холдинг АД	-	-	-	26,83	1 067 500	1 529
Имоти – С АД	95,71	6 886 139	5 896	95,71	6 886 139	5 896
ОБЩО			5 896			7 425

Инвестициите в дъщерни предприятия са отразени по метода на себестойността. През 2023 и 2022 г., Дружеството не е получило дивиденди. Дружеството няма условни ангажименти, свързани с инвестициите си в дъщерни предприятия.

12. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани предприятия	Участие в %	2023 г хил.лв.	Участие в %	2022 г. хил.лв.
Лотос АД	39,88	-	39,88	-
		-		-

Асоциирано дружество за „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД е „Лотос“ АД (в несъстоятелност). Инвестицията в „Лотос“ АД (в несъстоятелност) е отчетена по себестойност. Дяловете на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина

не може да бъде установена справедливата им стойност. Дружеството не е получило дивиденди от „Лотос АД“ през 2022 г. и 2023 г.

Дружеството няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестиции в асоциирани и други предприятия.

13. Дълготрайни материални и нематериални активи

13.1. Дълготрайни материални активи

	Компютри и оборудване	Стопански инвентар и други	Общо
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Отчетна стойност			
Салдо към 1 януари 2022 г.	4	1	5
Салдо към 31 декември 2022 г.	4	1	5
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2022 г.	(4)	(1)	(5)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(4)	(1)	(5)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	-	-	-

	Компютри и оборудване	Стопански инвентар и други	Общо
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Отчетна стойност			
Салдо към 1 януари 2023 г.	4	1	5
Салдо към 30 септември 2023 г.	4	1	5
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2023 г.	(4)	(1)	(5)
Салдо към 30 септември 2023 г.	(4)	(1)	(5)
Балансова стойност към 30 септември 2023 г.	-	-	-

Дружеството няма поети задължения за закупуване на дълготрайни материални активи към края на текущия и предходния период. Дружеството има задоволителни права върху всички свои дълготрайни материални активи.

13.2. Дълготрайни нематериални активи

	Програмни хил.лв.
Салдо към 1 януари 2022 г.	2

Салдо към 31 декември 2022 г.	2
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2022 г.	(2)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(2)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	-
	Програмни
	хил.лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	2
Салдо към 30 септември 2023 г.	2
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2023 г.	(2)
Салдо към 30 септември 2023 г.	(2)
Балансова стойност към 30 септември 2023 г.	-

Дружеството няма поети задължения за закупуване на дълготрайни нематериални активи към края на текущия и предходния период. Дружеството има задоволителни права върху всички свои дълготрайни нематериални активи.

14. Финансови активи

14.1. Дългосрочни финансови активи

Дружеството притежава капиталови инструменти в дружества, чиито акции не се търгуват на публична фондова борса с балансова стойност 128 хил.лв. (31.12.2022 г.: 128 хил.лв.), които са класифицирани като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата. Дружеството не е получило дивиденди от тези инвестиции през 2023 г. и 2022 г.

14.2. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи на Дружеството включват финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Борсови капиталови инструменти	23 250	21 571
Некотиранни капиталови инструменти	-	-
Дялове в договорни фондове	396	383
ОБЩО	23 646	21 954

Краткосрочните финансови активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на финансовия отчет където е приложимо, а за тези без активен пазар стойността е определена на база на оценка на независим оценител, определена към датата на финансовия отчет. Печалбите и загубите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалби / (Загуби) от обезценки, нетно”.

Краткосрочни финансови активи през представените отчетни периоди включват различни

инвестиции, които не отговарят на бизнес модела за събиране на договорните парични потоци, или Дружеството е решило да използва възможността да класифицира тези активи като такива.

	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Инвестиции в акции и дялове	11 353	11 099
Акции, заложен по репо сделки	12 293	11 907
ОБЩО	23 646	21 954

Условните активи / пасиви във връзка с краткосрочните финансови активи са показани в пояснение 25

15. Търговски и други вземания

	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Дългосрочни вземания		
Вземания по договори за цесия	6 879	8 878
Заеми	-	-
Общо дългосрочни вземания	6 879	8 878
Краткосрочни вземания		
Вземания по договори за цесия	7 825	7 941
Вземания от клиенти по покупка на ФА	1 468	3 099
Аванси за покупка на финансови активи	350	426
Вземания по репо сделки	896	869
Заеми	715	1 057
Други вземания	22	22
Общо краткосрочни вземания	11 276	13 414
ОБЩО	18 155	22 292

Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други финансови вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Някои търговски и други вземания са били обезценени и съответната обезценка в размер на 59 хил. лв. (2022 г.: 40 хил. лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалби / (Загуби) от обезценка и печалба от промяна в справедливата стойност, нетно“. Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските и други вземания може да бъде представено по следния начин :

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	(533)	(716)

Коректив за очаквани кредитни загуби	(59)	(40)
Възстановяване на загуба от обезценка	162	223
Салдо към края на периода	(430)	(533)

16. Парични средства

	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Парични средства в брой	3	3
Парични средства в разплащателни сметки	15	42
Парични средства по срочни депозити	1	1
ОБЩО	19	46

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Дружеството.

17. Собствен капитал

17.1. Акционерен капитал

Акционерният капитал е представен по номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към началото на 2018 г. капиталът на "Северкооп-Гъмза Холдинг" АД е 5 347 798 лева, разпределен в 2 673 899 броя поименни акции с номинална стойност 2 лева за всяка. На 18 септември 2018 г., са емитирани 2 673 899 бр. нови обикновени, поименни, безналични акции с право на глас с номинал 2,00 лв. и емисионна стойност 4,00 лв., в резултат на което капиталът на Дружеството е увеличен на 10 695 596,00 лв., разпределен в 5 347 798 бр. акции с номинал 2,00 лв. всяка.

Промяната в броя на издадените акции е представена както следва:

	2023	2022
	Брой акции	Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	5 347 798	5 347 798
Емисия на акции	-	-
Брой издадени и напълно платени акции	5 347 798	5 347 798
Общ брой акции към края на периода	5 347 798	5 347 798

Списъкът на основните акционери на Дружеството е представен, както следва:

	30 септември	30 септември	31 декември	31 декември
	2023	2023	2022	2022
	Брой акции	%	Брой акции	%
Зем Инвест ЕООД	983 433	18,39	983 433	18,39
Селена Холдинг АД	801 460	14,99	801 460	14,99
Други физически и	3 562 905	66,62	3 562 905	66,62

5 347 798	100	5 347 798	100
------------------	------------	------------------	------------

17.2. Резерви

	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Резерв от емисия на акции	5 348	5 348
Законови резерви	995	995
Резерв от последващи оценки	154	154
Други резерви	636	636
ОБЩО	7 133	7 133

18. Активи и пасиви по отсрочени данъци

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1.1.2022	Признати в печалбата или загубата	31.12.2022
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Преоценка на финансови активи	394	205	599
Обезценка на финансови активи	(115)	(24)	(139)
Обезценка на вземания	(81)	12	(69)
Данъчни загуби	(11)	(114)	(125)
	187	79	266
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(207)		(333)
Отсрочени данъчни пасиви	394		599
Нетно отсрочени данъчни пасиви/(активи)	187		266

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1.1.2021	Признати в печалбата или загубата	31.12.2021
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Преоценка на финансови активи	317	77	394
Обезценка на финансови активи	(89)	(26)	(115)
Обезценка на вземания	(59)	(22)	(81)
Данъчни загуби	-	(11)	(11)
	169	18	187
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(148)		(207)
Отсрочени данъчни пасиви	317		394
Нетно отсрочени данъчни пасиви/(активи)	169		187

19. Разходи за данъци върху дохода

Разходите за текущи данъци и отсрочените данъци са изчислени на база законово определената ставка от 10% съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане. В таблицата по-долу е представено обяснение за ефективната данъчна ставка:

	2022	2021
	хил.лв	хил.лв
Печалба/(загуба) за периода преди данъци	893	329
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(89)	(33)
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(40)	(63)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	243	108
Разход/(приход) за данъци върху дохода, в т.ч.:		
Очакван разход за текущ данък	-	-
Очакван разход за отсрочен данък	(79)	(18)

20. Задължения по облигационен заем

На 12.07.2018 г. Дружеството издава облигация с ISIN код BG2100008189 - 2 000 бр. с номинална стойност 1 000 лв./бр. Общия размер на облигационния заем е 20 000 000 (двадесет милиона) лв. Облигациите са обикновени, безналични, поименни и обезпечени. Облигационния заем е обезпечен със застраховка с покритие в размера на главницата и лихвите за целия период на заема. Групата на Северкооп – Гъмза Холдинг АД е поела ангажимент за спазване на следните финансови коефициенти на консолидирано ниво :

- Съотношение Пасиви към Активи по-малко или равно на 97%
- Покритие на разходите за лихви – по-голямо или равно на 1,05

Към края на периода, Групата спазва горепосочените ковенанти.

Облигационният заем е с падеж на лихвените плащания на 6 месечен период, считано от 12.07.2018 г., като последното лихвено плащане е с падеж 12.07.2026 г. Падежите на главничните плащания започват от 12.01.2022 г., отново на 6 месечен период като последното плащане следва да бъде направено на 12.07.2026 г. През периода са начислени разходи за лихви по облигационния заем в размер на 505 хил.лв. (31.12.2022 г. – 856 хил.лв.). Задълженията за лихви към облигационерите към 30.09.2023 г. са в размер на 131 хил.лв. (31.12.2022 г. – 377 хил.лв.)

Средствата от облигационната емисия са използвани от „Северкооп – Гъмза Холдинг“ АД за придобиване на дялови участия в дъщерни и асоциирани предприятия, структуриране на диверсифициран инвестиционен портфейл от финансови инструменти, придобиване на вземания, инвестиции на паричните, капиталовите и стоковите пазари, вкл. инвестиции в борсово търгувани стоки и производни деривативни инструменти.

	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Дългосрочна част по облигационен заем		
Главница по облигационен заем	10 000	12 000
Общо дългосрочна част	10 000	12 000
Краткосрочна част по облигационен заем		

Главница по облигационен заем	2 000	4 000
Лихви по облигационен заем	131	377
Общо краткосрочна част	2 131	4 377
ОБЩО	12 131	16 377

Дългосрочните стратегически планове са насочени към динамично и ефективно управление на холдинговата структура и инвестициите на Дружеството с цел формиране на разнообразни източници на доходност.

21. Заеми

	2023 хил.лв.	2022 хил.лв.
Дългосрочни задължения		
Получени дългосрочни банкови заеми	8 100	8 100
Общо дългосрочни задължения	8 100	8 100
Краткосрочни задължения		
Задължения по Repo сделки	8 579	8 236
Други	-	70
Общо краткосрочни задължения	8 579	8 306
Общо задължения	16 679	16 406

Repo сделките (сделки за обратно изкупуване на акции) са краткосрочни в срок между 3 и 6 месеца. Използвания лихвен процент е пазарен, при лихва в размер между 4,5% и 5% за 2023 г. Като обезпечение по тези сделки, дружеството е заложило свои финансови активи.

На 05.08.2022 г. Дружеството сключва договор за заем за сумата от 7 940 хил.лв. при променлива годишна лихва формирана от променлив Базов лихвен процент в BGN плюс договорена надбавка за кредитен риск в размер на 1,5 (една цяло и пет) пункта. При сключване на настоящия договор общо договорения лихвен процент по кредита е в размер на 4 %. Лихвата се изчислява на база 365/360 дни. Начислява се ежемесечно. Главнично плащане е еднокартно на датата на падежа на банковия заем. Банковият заем е обезпечен застраховка „Финансов Риск“ в размер на 7 940 хил.лв. Срокът на договора е до 03.11.2022 г. Договорът за заем е изплатен.

На 16.12.2022 г. Дружеството сключва договор за заем за сумата от 8 100 хил.лв. при променлива годишна лихва формирана от променлив Базов лихвен процент в BGN плюс договорена надбавка за кредитен риск в размер на 0,5 (нула цяло и пет) пункта. При сключване на настоящия договор общо договорения лихвен процент по кредита е в размер на 3 %. Лихвата се изчислява на база 365/360 дни. Начислява се ежемесечно. Главнично плащане с гратисен период и започва от 2024 г., 58 равни месечни вноски. Банковият заем е обезпечен застраховка „Финансов Риск“ в размер на 8 100 хил.лв. Срокът на договора е до 28.12.2028 г.

22. Пасиви, възникващи от финансовата дейност на Дружеството

Таблицата по-долу представя промените в задълженията на Дружеството, които възникват от финансовата му дейност, включително паричните и непаричните промени. Пасиви, възникващи от финансовата дейност са тези за които парични потоци са били, или бъдещи парични потоци ще бъдат, класифицирани в отчета за парични потоци на Дружеството като парични потоци от финансова дейност.

2022 хил.лв.	Парични изменения хил.лв.	Други изменения* хил.лв.	2023 хил.лв.
-----------------	------------------------------	-----------------------------	-----------------

Облигационен заем	16 377	(4 577)	331	12 131
Други заеми	8 306	(87)	109	8 328
Банков заем	8 100	(84)	84	8 100
Задължения към свързани лица	1	(12)	14	2
Общо	32 784	4760	621	36 025

* Другите изменения включват начисления на лихви, продажба на вземания и получени суми по договори за заем.

23. Търговски и други задължение

	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Задължения по покупки на ФИ	1 651	1 260
Задължения към доставчици	4	4
Данъчни задължения	1	1
Други	9	3
ОБЩО	1 665	1 268

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

24. Свързани предприятия

Свързаните лица за "Северкооп-Гъмза Холдинг" АД са дъщерните му дружества "Имоти-С" АД и "Устрем Холдинг" АД (през „Имоти – С“ АД). Дружеството притежава и асоциирано участие в капитала на „Лотос“ АД (в несъстоятелност). Свързани лица са и членовете на съвета на директорите. Свързани лица са и притежаващите над 20 % от капитала на дружеството – до датата до която тези лица са притежавали над 20% от капитала на Дружеството.

Дружеството отчита като вземания от свързани лица разчетите си по предоставени заеми, лихви, дивиденди и възнаграждения по договори за управление с дъщерните и асоциираните предприятия. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

24.1. Сделки със свързани лица

	09.2023	09.2022
	хил.лв.	хил.лв.
<u>Сделки с дъщерни предприятия</u>		
<u>Вземания</u>		
Предоставени заеми	3469	2 378
Възстановени заеми	(1156)	(510)
Начислени лихви по заеми и вземания	435	142
Платени лихви по заеми и вземания	(721)	(131)
Обезценка приходи/разходи	(189)	(38)
Обороти през периода	1 838	1 841

	09.2023	09.2022
	хил.лв.	хил.лв.
Сделки с дъщерни предприятия		
<u>Задължения</u>		
Начислени лихви по заеми и договори за цесия	-	
Платени лихви по заеми и договори за цесия	-	
Продадено задължение, съгласно уведомление	-	
Прихванати лихви по споразумение		
Получени заеми	-	54
Погасени заеми	-	(55)
Наем на офис	14	13
Погасени задължения за наем	(12)	(15)
Обороти през периода	2	(3)
<hr/>		
Сделки с асоциирани предприятия		
<u>Вземания</u>		
Отписани вземания	-	-
Върнати обезценки	-	-
Обороти към края на годината	-	-
<hr/>		
Сделки с ключов управленски персонал		
Управленски договори - възнаграждения	25	13
Изплатени възнаграждения по управленски договори	(23)	(13)
Обороти към края на периода	2	-

24.2. Разчети със свързани лица

Към 30 септември Дружеството има вземания от и задължение към свързани лица, както следва:

	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Текущи вземания от :		
Дъщерни предприятия, в т.ч.:		
Вземания по договори за заем	9 261	6 012
	9 261	6 012
Асоциирани предприятия	-	-
Общо вземания от свързани лица	9 261	7 129
<hr/>		
Текущи задължения към :		
Дъщерни предприятия, в т.ч.:		
Задължения по договор за заем	-	
Задължения по фактури за наем	2	
Задължения към ключов управленски персонал	2	2
Неизплатени възнаграждения	2	2

Общо задължения към свързани лица

4	2
----------	----------

Всички вземания и задължения към свързани лица са текущи и следва да бъдат уредени в рамките на 1 година. Вземанията от свързани лица не са обезпечени.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	(146)	(85)
Коректив за очаквани кредитни загуби	-	(61)
Възстановяване на загуба от обезценка	3	
Салдо към края на периода	(142)	(146)

25. Безналични сделки

Дружеството не е извършвало безналични сделки през разглеждания и текущия период

26. Условни активи и условни пасиви

Дружеството притежава следните условни активи и пасиви

	2023	2022
	хил.лв	хил.лв
Условни Активи		
Номинал по цедирани вземания	11 275	11 275
Предоставени Финансови активи за обратно изкупуване по договори за репо	727	727
Условни пасиви		
Получени финансови активи, подлежащи на обратно изкупуване по договори за репо	710	710

27. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Търговски и други вземания	18 155	22 292
Вземания от свързани лица	9 261	7 129
Финансови инструменти	23 646	21 954
Пари и парични еквиваленти	19	46
	51 081	51 421

Финансови пасиви	2023	2022
	хил.лв.	хил.лв.
Получени дългосрочни заеми	8 000	12 000
Задължения към свързани лица	4	2
Търговски и други задължения	1 665	1 268

Заеми	20 810	20 783
	30 479	33 878

Вижте Пояснение **Управление на финансовите рискове** за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение **Оценяване по справедлива стойност**. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в Пояснение **Рискове, свързани с финансовите инструменти**.

28. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте Пояснение **Категории финансови активи и пасиви**. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

28.1. Анализ на кредитния риск

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Търговски и други вземания	20 620	22 292
Вземания от свързани лица	9 261	7 129
Финансови инструменти	23 646	21 954
Пари и парични еквиваленти	19	46
	53 952	51 421

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

За Търговски и други вземания Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

В резултат на това всички краткосрочни вземания, възникнали или предоговорени в рамките на една календарната година Дружеството обезценява с 1% стойностите им, поради текущия им характер и наличието на нисък кредитен риск.

Дългосрочните вземания и вземанията от свързани лица Дружеството обезценява с 2%, поради наличието на свързаност между Дружеството и неговите дебитори и факта, че имат значителна зависимост едно от друго и малко по – висок кредитен риск, както и дългосрочността на срока на погасяване на вземанията.

С 5% обезценка Дружеството обезценява всички вземания от дружества с влошено състояние или такива на които им е изтекла давността или не са били погасени в срок. Причината за това е значително по – високия кредитен риск и занижените очаквания за входящите парични потоци от тези контрагенти.

Структурата на финансовите активи по фази и относимата към тях обезценка може да бъде представена както следва:

	Фаза 1	Фаза 2
Вземания по договори за цесия	7 930	8 925
Вземания от клиенти по покупка на ФА	2 391	353
Аванси	353	
Вземания по репо сделки	877	
Вземания от свързани лица		9 825
Заеми и други	22	546
Очаквани кредитни загуби	(235)	(426)
	11 338	19 223

Обезпечения по репо сделките представляват акциите, които са обект на репо сделката. Справедливата стойност на акциите надвишава значително балансовата стойност на вземането и Дружеството не е начислило очаквани кредитни загуби във връзка с тях, тъй като стойността на обезпечението надвишава стойността на вземането.

28.2. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 30 септември 2022 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

30 септември 2023 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6	Между 6 и	От 1 до 5	Над 5
	месеца	12 месеца	години	години
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Търговски и други задължения	-	1 270	9 072	-
Банков заем	162	324	-	-
Други заеми	-	70	12 769	-
Задължения по облигационен заем	2 301	4 305	8 841	-
Общо	2 848	3 766	9 072	-

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6	Между 6 и	От 1 до 5	Над 5
	месеца	12 месеца	години	години
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Търговски и други задължения	-	1 270	9 072	-
Банков заем	121	121	-	-
Други заеми	-	70	12 769	-
Задължения по облигационен заем	2 727	2 305	12 841	-
Общо	2 848	3 766	9 072	-

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, включително дължими лихвени плащания по облигация, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Дружеството е погасило лихвени плащания по облигационен заем дължими на 12.01.2020 г., 12.07.2020 г., 12.01.2021 г., 12.07.2021 г., 12.01.2022 г., 12.07.2022 и 12.01.2023 г. и 12.07.2023 г. Към 30 септември 2023 г. дружеството няма падежирало главнично и лихвено плащане.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

29. Оценяване по справедлива стойност

Оценяване по справедлива стойност на финансови активи

Финансовите активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение.;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3. За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следната таблица представя нивата в йерархията на финансови активи към 30 септември 2022 г. и 31 декември 2021 г. , оценявани периодично по справедлива стойност:

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
30 септември 2023 г.				
Дългосрочни финансови активи			128	128
Краткосрочни финансови активи	23 646	-	128	23 774
31 декември 2022 г.				
Дългосрочни финансови активи			128	128
Краткосрочни финансови активи	21 954	-	128	21 954

Краткосрочни финансови активи (Ниво 1)

Справедливата стойност на краткосрочните финансови активи (Ниво 1) е определена на база последна борсова цена на търгуемите финансови инструменти на Българска фондова борса АД съответно към 30.09.2023 г. и 31.12.2022 г.

Краткосрочни финансови активи (Ниво 3)

Справедливата стойност на финансовите активи (Ниво 3) е определена, чрез оценка на независим лицензиран оценител, използвайки вътрешна и външна информация. Използваните методи са метод на чистата стойност на активите и метод на дисконтираните парични потоци.

Методът на чистата стойност на активите се основа на индивидуална оценка на активи и пасиви на Дружеството. При благоприятна/(неблагоприятна) промяна на справедливата стойност на активите/ пасивите, съответно чистата стойност на акциите ще се увеличи(намалее).

30 септември 2023 г.

Значими ненаблюдаеми входящи данни при метод на дисконтиране на чистите парични потоци и тяхното взаимовръзка със справедливата стойност са както следва:

- Прогнозни входящи и изходящи парични потоци - определената справедлива стойност ще се увеличи (намалее), ако входящите парични потоци се увеличат (намалееят) и ако изходящите парични потоци намалееят (се увеличат);
- дисконтов процент – определената справедлива стойност ще се увеличи (намалее), ако дисконтовият процент е съответно по-ниска (по-висока).

Началното салдо на финансовите активи на ниво 3 може да бъде равно с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	Ниво 3
	хил.лв.
Салдо към 1 януари 2022 г.	128
Салдо към 31 декември 2021г.	128
Салдо към 30 септември 2023 г.	128

30. Политики и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на коефициент на задлъжнялост, представляващ съотношението на нетен дълг към общия капитал.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	26 451	24 776
Капитал	26 451	24 776
Финансови пасиви	30 478	34 053
- Пари и парични еквиваленти	(19)	(46)
Нетен дълг	30 459	34 007
Общо капитал (капитал + нетен дълг)	56 910	58 783
Коефициент на задлъжнялост (нетен дълг/общо капитал)	56%	58%

Коефициента на задлъжнялост през септември 2023 г., няма съществена промяна с 2022 г.

31 .Изявление във връзка с глобалните промени в климата

Последните научни данни показват безпрецедентни изменения на световният климат. Съгласно последните доклади на Междуправителствения комитет на ЕС по изменения на климата, се наблюдават изменения /в някои случаи необратими/ в режима на валежите, ветровете и океанските течения в резултат на глобалното затопляне. По отношение на борбата с климатичните изменения ЕС приема законова база с дългосрочна визия за неутрален по отношение на климата до 2050 год., намалявайки драстично своите емисии на парникови газове и начини за компенсирание на оставащите и неизбежни емисии. Преходът към неутралност по отношение на климата ще създаде значителни възможности за:

икономически растеж

пазари

създаване на работни места

технологично развитие

Европейският законодателен акт за климата превръща постигането на целта на ЕС за намаляване на вредните емисии с 55% до 2030 в законово задължение и за постигане на климатично неутрален ЕС.

За намалението на парниковите емисии е приет пакет от мерки включващи:

Енергийна ефективност

Енергия от възобновяеми източници

Енергийно данъчно облагане

Система на ЕС за търговия с емисии

Инфраструктура за алтернативни горива

Стандарти за емисиите на CO₂ от леки и лекотоварни автомобили и т.н.

Повечето индустрии са били или вероятно са засегнати от изменението на климата и усилията за управление на неговото въздействие. Следователно въпросите, свързани с климата, могат да повлияят на обхвата на потенциалните бъдещи икономически сценарии и на оценката на кредиторите за значително увеличение на кредитния риск. Възгледите на участниците в пазара за потенциално законодателство, свързано с климата, могат да повлияят на справедливата стойност на активи или пасиви.

За настоящият отчетен период Северкооп-Гъмза Холдинг АД не е изложен на климатичен риск. На риск свързан с промените в климата не е изложен бизнес сектора, в който дружеството развива дейността си.

За текущата финансова година, промените в климатичната обстановка не са оказали влияние върху финансовите отчети и дейността на дружеството.

32. Изявление във връзка с кредитни загуби в резултат на повишени лихвени индива

Пазарните лихвени проценти се повишават в отговор на изменящите се перспективи за инфлация и парична политика. Тъй като референтните лихвени проценти се покачват, разходите на банките за финансиране нарастват и това ще доведе до по-високи лихвени проценти по банковите кредити. По-специално, по-слабият растеж, и нарастващият ценови натиск биха могли да доведат до по-нататъшно влошаване на условията за финансиране за кредитополучателите. Същевременно затягане на условията за финансиране би могло да намали възможностите за кредитиране на бизнеса.

33. Събития след края на отчетния период

Не са налице други значими събития след отчетната дата, които да изискват оповестяване или корекция на финансовия отчет към 30 септември 2023 г.